

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

KONAKLAMA VE SEYAHAT HİZMETLERİ

YÜZEY TEMİZLİĞİ

Ankara 2017

- Bu bireysel öğrenme materyali, Mesleki ve Teknik Eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	5
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	7
1.YÜZEY TEMİZLİĞİNE HAZIRLIK	7
1.1.Yüzey Özellikleri	7
1.1.1.İslak Temizlenebilir Yüzeyler	7
1.1.2. Kuru Temizlenebilir Yüzeyler	8
1.2. Yüzey Çeşitleri.....	8
1.2.1.Seramik Yüzeyler ve Seramik Kaplı Yüzeyler.....	9
1.2.2. Ahşap Yüzeyler ve Ahşap Kaplı Yüzeyler	9
1.2.3.Cam Yüzeyler	10
1.2.4.Metal Yüzeyler	10
1.2.5.Sentetik Yüzeyler	11
1.2.6.Beton Yüzeyler.....	12
1.2.7.Tekstil Yüzeyler	12
1.3.Yüzey Temizliğinin Önemi.....	13
1.4. Yüzey Özelliğine Uygun Araçlar-Gereçler.....	13
1.4.1. Süpürgeler.....	14
1.4.2.Temizlik Kovaları.....	14
1.4.3.Lastikli Silecekler	15
1.4.4.Fırçalar.....	15
1.4.5.Toz Bezleri ve Süngerler	16
1.4.6.Moplar	17
1.4.7.Kişisel Güvenlik Malzemeleri ve Uyarı Levhaları	18
1.4.8.Kat Arabası ve Temizlik Kutusu	19
1.4.9.Buharlı Temizlik Makineleri	20
1.4.10.Cila Makineleri ve Pedler	20
1.4.11.Vakumlu Makineler	21
1.4.11.Kombine Zemin Yıkama Makineleri.....	22
DEĞERLER ETKİNLİĞİ.....	24
UYGULAMA FAALİYETİ	25
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	26
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	26
2. YÜZEY TEMİZLİĞİ YAPMA	27
2.1.Yüzeylerdeki Kirin Özellikleri.....	27
2.2.Yüzeye Uygun Temizleme Teknikleri.....	28
2.2.1. Süpürme.....	28
2.2.2. Vakumlama.....	28
2.2.3. Silme	28
2.2.4. Ovma	29
2.2.5. Yıkama.....	29
2.2.6.Durulama	29
2.2.7.Kurulama	29
2.2.8.Kuru Temizleme	29
2.2.9.Cilalama.....	30

2.2.10.Parlatma	30
2.2.11.Buharla Temizleme.....	30
2.3.Yüzey Temizlemede Uyulması Gereken Ergonomi Kuralları	31
UYGULAMA FAALİYETİ	34
DEĞERLER ETKİNLİĞİ.....	35
UYGULAMA FAALİYETİ	38
MODÜL DEĞERLENDİRME	39
CEVAP ANAHTARLARI	40
KAYNAKÇA	41

ACIKLAMALAR

ALAN	Konaklama ve Seyahat Hizmetleri
DAL	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Yüzey Temizliği
MODÜLÜN SÜRESİ	40/24
MODÜLÜN AMACI	Öğrenciye/bireye yüzey temizliği ile ilgili bilgi ve becerileri kazandırmaktır.
MODÜLÜN ÖĞRENME KAZANIMLARI	1. Ulusal standartlara ve işletme prosedürüne uygun olarak yüzey temizliği için ön hazırlık yapabileceksiniz. 2. İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda ulusal standartlara ve işletme prosedürüne uygun olarak yüzey temizliğini yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Kat hizmetleri atölyesi, konuk odası, tesis, sınıf ortamı, Donanım: İnternet, etkileşimli tahta, cam bezi, güderi, cam sil, metal parlatici, ahşap-plastik temizleyici, yatak takımları, mobilyalar, elektrikli eşyalar, toz bezi, toz alma ilacı, kova.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Bireysel öğrenme materyali içinde yer alan ve her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendirebileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrencimiz,

Turizm sektöründe konaklama hizmetleri, konuk memnuniyetinde ilk sırada yer alır. Bu sektörün başarısında kaliteli hizmet veren kalifiye elemanın önemi çok büyüktür.

Ülkemiz coğrafi konum olarak her türlü turizme uygun bölgededir. Ülkemizde her mevsim turistik ürünler üretilir, turizm faaliyeti yapılabilir.

Sevgili öğrenciler, konaklama sektöründe kat hizmetleri alanı önemli bir yer tutmaktadır. Kalifiye kat hizmetleri elemanına duyulan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Bu nedenle bu alana ait bilgi ve tecrübeleri edinmeniz, bu alanda yetişmiş bir eleman olmanız ileride istihdam sorunu yaşamamanızı sağlayacaktır.

Yüzey temizliğini anlatan bu bireysel öğrenme materyali sizlere kat hizmetleri alanının önemli bir alt başlığını öğrenmenizde yardımcı olacaktır.

Bu öğrenme materyalinin sizlere yararlı olmasını temenni ediyor ve çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

ÖĞRENME KAZANIMI

Ulusal standartlara ve işletme prosedürüne uygun olarak yüzey temizliği için ön hazırlık yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kat hizmetleri alanında cam temizliği konusunda yazılmış kitap ve dergileri araştırarak inceleyiniz.
- Çevrenizdeki bir otelin housekeeper'ı (kat görevlisi) ile görüşerek cam silme konusunda bilgi alınız.
- İnternet ortamında cam silme araç ve gereçlerini, bunların özellikleri ve kullanım tekniklerini araştırınız.
- Toplanan bilgi ve belgeleri bir rapor hâline getirerek (varsa fotoğraflarla 15 - 20 dk.) sunum yapınız.

1.YÜZEY TEMİZLİĞİNE HAZIRLIK

Konaklama işletmelerinde kat hizmetleri alanının en önemli görevi yüzey temizliğidir. Bu işlemin yüzeyin özelliklerini tanıyıp dikkate alarak yapılması gerekir.

1.1.Yüzey Özellikleri

Yüzeyler, ıslak temizlenebilir ve kuru temizlenebilir yüzeyler olarak sınıflandırılır ve özelliğine uygun olarak temizlenir.

Yüzey temizliğinde öncelikle yüzeyin özelliği belirlenmeli daha sonra yüzeye uygun temizlik malzemesi ve donanım tespit edilmelidir.

1.1.1.İslak Temizlenebilir Yüzeyler

Suya dayanıklı malzeme ile kaplanmış olan iç ve dış mekân yüzeyler, çoğunlukla yıkanarak ve silinerek temizlenir. Temizleme işlemi toz alma, köpüklerle yıkama, durulama, kurulama yöntemleriyle yapılır. Yüzeyin kirlilik derecesine göre köpük ile silme işlemi de uygulanabilir.

Fotoğraf 1. 1: Islak yüzey banyo

1.1.2. Kuru Temizlenebilir Yüzeyler

Bu yüzeyler çoğunlukla ıslatılmadan veya ıslak olmayan malzeme ile temizlenir. Toz alma, sıcak buharlı temizleyiciler ve vakumlu temizleyicilerle temizleme yöntemleri kullanılarak temizlenebilir. Yüzeyin kirlilik derecesine göre sadece toz alma işlemi uygulanarak da temizleme işlemi yapılabilir.

Fotoğraf 1.2: Kuru yüzey, otel lobisi

1.2. Yüzey Çeşitleri

Yüzeyler kaplama malzemesinin türüne, özelliğine göre çeşitlendirilir ve buna uygun olarak temizlenir. Periyodik ve günlük temizlik işlemlerinde takip edilmesi gereken basamaklar yüzey çeşidine uygun olarak seçilir. Yüzey çeşitleri ve temizliği yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda verilmiştir.

1.2.1.Seramik Yüzeyler ve Keramik Kaplı Yüzeyler

Seramik yüzeyler kil, kaolin ve çeşitli minerallerden oluşan fırınlanmış malzemelerdir. Karo, fayans gibi farklı adlar alır. Asitlere ve alkalilere karşı dayanıklı olup kolay çizilmez. Ancak güçlü asitler, parlaklığını azalttığından önerilmez. Keramik yüzeyler ıslak zeminlerde rahatlıkla kullanıldığından otel işletmelerinde de yaygın kullanım alanı vardır. Lavabo, klozet gibi alanlarda ovularak temizleme yapılır. Sararma olması hâlinde çamaşır suyu ile ağartılabilir. Bu tür yüzeylerde tuz ruhu önerilmez.

Fotoğraf 1.3: Ahşap ve seramik yüzey

1.2.2. Ahşap Yüzeyler ve Ahşap Kaplı Yüzeyler

Ahşap yüzeyler sağlıklı ve sıcak görümlü bir malzeme olan ahşabın cilalı ya da cilasız kullanılmasına dayanır. Yer döşemesi, duvar kaplaması ya da mobilya döşemelerinde kullanılır. Daha çok ceviz, gürgen, meşe gibi sert ağaçlar tercih edilir. Cilalı ve cilasız olarak kullanılabilir. Ancak cilasız olanları suyu emme özelliği nedeniyle, çok kullanışlı değildir. Cilasız ahşaplar kuru silme ya da hafif nemli silme ile temizlenebilir. Cilalı ahşaplar da aynı şekilde temizlenir ve hemen kurulanır. Gerekli durumlarda arap sabunu ile silinebilir. Ahşap yüzeyler zeminde kullanıldığında parke, duvarda kullanıldığında lambri adını alır.

1.2.3.Cam Yüzeyler

Camlar için kullanılan araçlar arasında en yaygın olanı küçük lastikli sileceklerdir. Ayrıca, farklı yükseklikler için ayarlanabilen teleskopik cam temizleme araçlarından da yararlanılır.

Fotoğraf 1.4: Cam yüzeyler

Cam temizliğinde önce kaba tozu alındıktan sonra, cam sileceği ile silinir. Çok kirli camlarda bu yöntem yerine, köpüklü temizlik de tercih edilebilir. Ancak köpüklü cam silme, daha çok dış cephe camları için uygundur. Dış cephe camları, otelin durumuna göre aylık da yapılabilir. Çok katlı otellerde dış cephe cam temizliğinin mutlaka dışarıdan ve profesyonel cam temizleme yaklaşımıyla yapılması önerilir. Bu amaçla, otelin yüksekliği ve uygunluğuna göre askı iskele sistemi, vinç sistemi ya da teleskop sisteminden yararlanılabilir.

1.2.4.Metal Yüzeyler

Metal yüzeylerin, paslanmaz türde olması önemlidir. Metal yüzeyler çelik, krom, pirinç, demir türünde olabilir. Metal temizliğinde yumuşak deterjanlar kullanılabilir ancak en uygun maddelerden biri kaoldür. Ayrıca, özel metal temizleyiciler de kullanılabilir. Metaller periyodik olarak temizlenmelidir ve parlatma sırasında kuru olmasına dikkat edilmelidir. Metal yüzeylerde sürekli olarak pas kontrolü yapılmalıdır. Çünkü paslanma geri dönüşü çok zor olan bir bozulmadır.

Fotoğraf 1.5: Metal yüzeyler, otel mutfağı

1.2.5.Sentetik Yüzeyler

Sentetik yüzeyler selüloz, pamuk, naylon veya cam dokulara reçine emdirilerek ısı ve basınç altında üretilir. Marley, epoksil gibi farklı türleri vardır. Bu yüzeyler sert, sağlam fakat kolay kırılabilen özelliktedir. Sudan etkilendikleri için banyo gibi ıslak zeminlerde tercih edilmez. Sentetik yüzeylerin temizliğinde önce yumuşak bir süpürge ya da fırça ile artıklar toplanır, daha sonra yüzey nemli bezle moplanır ya da silinir.

Fotoğraf 1.6: Sentetik yüzeyler

Bu tür yüzeylerde sert temizlik araçları kullanılmamalıdır. Ayrıca, asitli ve eritici maddeler de bu yüzeyleri eriteceğinden uygun değildir. Kimyasalla temizlik gerektiğinde yumuşak deterjan ya da arap sabunu kullanılabilir. Bu tür yüzeylerin cilalanması, yüzeylerin

korunması açısından oldukça yararlıdır. Ayrıca, plastik yüzeyler de bu grupta ele alınır. Daha çok pencere çerçevesi, ofis dolapları gibi alanlarda kullanılan PVC yüzeylerin temizliğinde de yumuşak kimyasallar ve araç-gereçler kullanılmalıdır.

1.2.6.Beton Yüzeyler

Beton yüzeyler çimento, kum karışımı ile yapılan döşeme şeklidir. İçine mermer parçaları eklenerek, mozaik döşeme elde edilir. Suya dayanıklı olduğu için ıslak zeminlerde ve dış mekânlarda kullanılır.

Fotoğraf 1.7: Beton zemin

Beton yüzeylerin temizliğinde önce yüzeyin tozu alınır, çamaşır sodalı ya da arap sabunlu suyla yıkanır. Gerekğinde çamaşır suyu da kullanılabilir. Ancak tuz ruhu yüzeyde aşınmaya ve deliklere neden olacağından asla kullanılmamalıdır. Aynı şekilde güçlü asitler de bu yüzeylere uygun bir kimyasal değildir. Beton yüzeylerin cila ile bakımının yapılması mümkündür.

1.2.7.Tekstil Yüzeyler

Tekstil yüzeyler arasında başlıca mobilya döşemeleri, perdeler, yatak ve restoran takımları, havlular, üniformalar ile halılar yer alır. Tekstil yüzeyler çok çeşitli özelliklerde olabilir.

Fotoğraf 1.8: Tekstil yüzeyler

Günlük kullanılan yatak takımları, havlular vb. çamaşırvhanede temizlenirken, mekânlarda yer alan tekstillerin temizliği kat hizmetleri tarafından yürütülür. Bu temizlik işlemleri günlük olmayıp daha çok periyodik temizlik grubunda yer alır, tekstilin özelliğine göre uygun temizlik işlemi yapılmalıdır.

1.3.Yüzey Temizliğinin Önemi

Temizlik, bilindiği gibi yüzeylerdeki kirlerin arındırılmasıyla ilgili işlemleri kapsar. Diğer bir deyişle, yüzey ve kir, temizlik işleminde en önemli iki etkidir. Bu nedenle, temizlikte genel yüzey bilgisi önemlidir.

Otel işletmelerinde çok çeşitli yüzey türleri ile karşılaşılır. Farklı yüzeylerin temizlik ve bakımında farklı kimyasallar ve işlemler uygulanır. Her yüzeyde aynı işlemlerin uygulanması, yüzeylerin yapısını bozması ve ömrünü kısaltması nedeniyle önerilmemektedir.

1.4. Yüzey Özelliğine Uygun Araçlar-Gereçler

Temizlik faaliyetlerinin önemli bir kısmı mekanik kuvvet gerektirir. Mekanik kuvvet gerektiren işlemler çalışanlar tarafından beden gücüyle, makinelerle ya da çalışan ve makine gücünün bir araya gelmesiyle yürütülür. Temizlikte gerekli mekanik gücün sağlanmasına yönelik olarak çok çeşitli araç gereç ve makinelerden yararlanılır.

Temizlik araç gereçleri, çalışanların işini kolaylaştırır, verimliliğini artırır, düzenli çalışma sağlar ve bazı işlerin daha kısa zamanda ve daha az emekle yapılmasını sağlar.

Temizlik araç gereçleri sünger, temizlik bezi gibi evsel temizlikte kullanılan araçlardan kombine zemin yıkama gibi endüstriyel makinelere kadar geniş bir yelpazede ele alınır. Araç

gereçlerin türleri ve sayısı, otelin büyüklüğüne, türüne (sahil otel, şehir oteli vb.), hizmet özelliklerine (lüks, ekonomik vb.) gibi etkenlere göre farklılık gösterir. Gelişen teknolojiyle birlikte, daha kısa sürede, daha kolay ve hijyenik temizlik sağlayan makine ve araçlara rastlanmaktadır.

Gelecekte hem genel temizlik hem de çamaşır temizliğinde ultrasonik dalgalarla susuz ve deterjansız temizlik yapabilen makinelerin yaygınlaşacağı tahmin edilmektedir.

Temizlik araç gereçlerinden en iyi faydayı sağlayabilmek için, öncelikle temizlikle ilgili temel bilgi ve becerilere sahip olmak gerekir. Özellikle, teknolojiye dayalı temizlik ekipmanı yüksek maliyetli olduğundan seçiminde ve kullanımında özen gösterilmesi gereken bir yatırım olarak ele alınmalıdır.

Kat hizmetlerinde yürütülen temizlik işlemleri sırasında kullanılan başlıca araç gereç, makineler ile bunlarla ilgili açıklamalara aşağıda yer verilmektedir:

- Süpürgeler
- Temizlik kovaları
- Lastikli silecekler
- Fırçalar
- Toz bezleri ve süngerler
- Moplar
- Kişisel güvenlik malzemeleri ve uyarı levhaları
- Kat arabası ve temizlik kutusu
- Zemin yıkama makineleri
- Buhar makineleri
- Cila makineleri ve pedler
- Vakumlu makineler
- Kombine zemin yıkama makineleri

1.4.1. Süpürgeler

Bahçelerin ve dış mekânların temizliğinde kullanılan süpürgeler, ot, çalı ya da plastikten yapılmış olabilir. El süpürgesi şeklinde ya da uzun saplı olabilen süpürgeler ıslak veya kuru olarak kullanılabilir. Bunlar kol gücüyle kullanıldığı için, kullanan kişinin fazla enerji harcamasına neden olur. Kullanımı sırasında toz kaldırdığı için kapalı alanlarda kullanılması sakıncalıdır. Bu nedenle kullanımı balkon, park ve bahçe gibi açık alanların temizliğiyle sınırlı olmalıdır. Süpürgeler kullanıldıktan sonra yıkanmalı ve püsküllü kısmı yukarı bakacak şekilde kurutulmalıdır.

1.4.2. Temizlik Kovaları

Temizlik kovaları, pek çok temizlik türünde sıkça kullanılır. Yuvarlak ya da camcı kovası gibi dörtgen olabilen bu kovaların taşıma ve temizlik kolaylığı nedeniyle plastik olanları tercih edilir.

Temizlikte yararlanılan bir başka kova çeşidi de presli kovalardır. Presli kovalar, sert zeminlerin günlük temizliğinde ıslak veya nemli moplar ile kullanılır. Bu kovaların üstünde, mopların kolayca sıkılmasını sağlayan pres bulunur. Presli kovalar tek veya çift kovalı olabilmektedir. Çift kova sisteminde, mavi temiz su, kırmızı ise kirli su için kullanılır. Çift kovalı temizlik arabalarında, döner sıkma presi sistemi, kirli suyun bir kovada birikmesini, diğer kovadaki suyun sürekli temiz kalmasını sağlar. Bu şekilde, toplanan kirler tekrar yüzeye yayılmayacağı gibi temizlikte paspas izi kalmaz ve temizlik maddesinin israfı önlenir. Presli kovalar genellikle tekerlekli olduğundan, kullanımı kolaydır.

1.4.3.Lastikli Silecekler

Lastikli silecekler beton, mozaik, taş, mermer, cam vb. yerlerin temizliği sırasında fazla suların çekilmesi amacıyla kullanılır. Metal, ahşap veya plastik bir ağza lastik yerleştirilmesi şeklindedir. Kısa saplı ya da zemin temizliğinde kullanmak üzere uzun saplı türleri bulunur. Cam silme lastiklerinde en önemli husus, lastiğin pürüzsüz olmasıdır, aksi halde yüzeyde iz bırakacaktır. Bu nedenle lastiğin aşınmaması için, pürüzlü yüzeylerde kullanılmamalıdır. Kullanımı sırasında, öncelikle cam silme kimyasalı ya da köpüklü suyla ıslatılır, sonra yüzey lastikle silinir. Lastikli silecekler kullanıldıktan sonra yıkanmalı ve kurulanmalıdır. Aksi takdirde lastikler yıpranır ve su çekme gücü azalır.

Fotoğraf 1.9: Teleskopik cam sileceği

Cam silmede kullanılan ve kolaylık sağlayan bir başka araç teleskopik saplardır. Teleskopik sap, iç içe geçmiş borulardan oluşur ve farklı yüksekliklere erişim imkânı sağlar. Teleskopik sapa takılan lastik ya da pelüşle yüksek cam kaplı alanlarda hem içeriden hem dışarıdan temizlik yapılabilir. Bu sapların 2-10m. arasında uzayabilen türleri bulunur.

1.4.4.Fırçalar

Farklı türleri olan fırçalar, kullanıldığı yere göre adlandırılır. Doğal liflerin (kıl, ot) yanı sıra plastik olanları da bulunur. Kıl fırçaların en iyisi at kılından yapılanlarıdır. Bu fırçaların kılları 4-5 cm uzunluğunda, tahta kısmı sağlam olmalıdır. Bunlar, mobilya döşemelerinde veya

diğer tekstil yüzeylerde kullanılabilir. Plastik fırçaların yumuşak ya da sert türleri vardır. Yumuşak zemin kaplamalarında (tahta, plastik), lavabo ve tuvalet temizliğinde, ucuzluğu, kolay temizlenebilmesi ve rutubetten etkilenmemesi gibi özellikleri nedeniyle plastik fırçalar kullanılır. Taş, beton, mermer gibi ovularak temizlenen dayanıklı yüzeylerde ise tel fırçalar kullanılır.

Fotoğraf 1.10: Temizlik fırçaları

Fırçalar asla kılları üzerinde dayalı durumda bırakılmamalı ve kullandıktan sonra kendinden daha sert bir fırça ile veya madeni bir tarakla fırçalanarak kılların üzerindeki tüy, kırpıntı, iplik, saç, toz gibi maddeler temizlenmelidir. Ucu sivri bir tahta parçası kullanarak fırçanın dipleri temizlenebilir.

1.4.5. Toz Bezleri ve Süngerler

Çok çeşitli kumaşlardan yapılan toz bezleri nemli ya da kuru olarak kullanılabilir. Toz bezleriyle iyi bir temizlik yapılabilmesi için bezlerin tüy ve hav bırakmayan kumaşlardan olmasına dikkat edilmelidir. Nemli kullanım sırasında çok ıslak kalmaması için, suyu emen kumaş cinsinden olmasında yarar vardır.

Toz bezlerinde yaygın kullanılan kumaş türleri arasında pamukluların yanı sıra, mikrofiber ve nonwoven (tüy bırakmayan) bezler de yer alır. Toz bezlerinin kullanımında kir ve bakterilerin başka yerlere bulaştırılmaması için, farklı alanlarda farklı bezler kullanılması son

derece önemlidir. Bu amaçla, bezlerde renk kodları uygulanmalıdır. Kullanımdan sonra temizlenip kurutularak muhafaza edilmelidir.

Süngerler gözenekli, su emme özelliği olan esnek malzemeler olup, banyo, lavabo, halı, duvar gibi yüzeylerin temizliğinde kullanılır. Islak zeminleri olarak temizlemeye uygundur. Süngerlerde yeşil ve mavi olanlar mutfak malzemelerindeki yemek artıkları ve lekeleri çıkarmak için kullanılırken, beyaz süngerler sıhhi tesisat vb. yüzeylerin temizliğinde ve genel temizlikte kullanılır. Bir yüzlerine çok ince alüminyum tel konularak üretilen süngerler su toplama, köpük alma yanında, ovalama amacıyla da kullanılır.

1.4.6.Moplar

Moplar, pamuklu ya da mikrofiber kalın lifleri olan püskül şeklindeki paspaslardır. Temizlik ve cila işlerinde kullanılan mopların süngerli olan türleri de vardır. Süngerlide olduğu gibi, bazı moplar püskül yerine yassı şekilde de olabilir. Moplar ıslak, nemli ya da kuru olarak kullanılabilir. Kuru temizlikte orlon ya da sentetik moplar kullanılır. Bunlar, statik elektriklenmeyle toz ve kirleri topladığından ısıtılmamasına dikkat edilmelidir. Nemli moplar için elyaf karışımı ya da mikrofiber tercih edilebilir. Islak veya kimyasal madde çözelti zemin temizliğinde ise pamuklu moplar daha uygundur. Sünger moplar ise zeminde biriken suyun çekilmesinde etkilidir.

Fotoğraf 1.11: Moplu temizlik arabası

Farklı mekânlarda kullanılan moplarda, temizlik bezlerinde olduğu gibi renk kodlaması yapılması önerilir. Moplar ayrıca, zemine yumuşak cilanın atılmasında da kullanılır. Bunun için daha çok pamuklu moplar önerilir. Temizlik tamamlandığında mopların su veya cila içinde bekletilmemelidir.

1.4.7. Kişisel Güvenlik Malzemeleri ve Uyarı Levhaları

Kaza ve tehlikelerden korunmak için işin özelliğine uygun olarak kullanılan malzemelerdir. Elleri korumak için eldiven, yüksek yerlerdeki camları silmek için emniyet kemeri, dezenfektan ve asitli kimyasal maddelerin kullanımında gözlük, maske, iş elbisesi, bone ve çizme örnek verilebilir.

Fotoğraf 1.12: Uyarı levhaları

Bu malzemeler işletme tarafından temin edilmelidir. Kat personelinin temizlik sırasında boyunun yetişmediği yerlere yetismek için çeşitli makinelerin, mobilyaların ya da kovaların üstüne çıkmasının, sık karşılaşılan kaza nedenleri arasında yer aldığı görülür. Bu nedenle, yüksek yerlere erişmek için bu amaca uygun tabure ya da merdivenlerin kullanılması gerekir. Çalışanların güvenliği kadar, alanı kullanan diğer kişilerin güvenliği için de uyarı levhalarından yararlanılmalıdır. Havuz, genel alanlar ve buralarda yer alan tuvaletler, plaj gibi mekânlarda, temizlenen alanın trafiğe kapatılması amacıyla kullanılan bu malzemeler, hem yapılan temizliğin korunması hem de kaza olmaması açısından önemlidir. Cila veya ıslak temizlik gibi işlemlerde alanın kapatılması gerektiğinde de bu levhalardan yararlanılır.

Fotoğraf 1.13: Kişisel koruma ekipmanı giyen personel

1.4.8.Kat Arabası ve Temizlik Kutusu

Otellerin her katında kat arabası bulundurulmalıdır. Oda temizliğinde kullanılan tüm kimyasallar ve oda yapım malzemelerinin (çarşaf, havlu, pike, yastık kılıfı vb.) taşındığı bu araç, kat personelinin düzenli çalışması için son derece önemlidir. Kat arabalarının kullanımı personelin kat ofislerine gidip gelmelerini önlediği için zaman ve emekte tasarruf sağlar. Oda temizlik görevlisinin bir vardiya boyunca kullanacağı yeterlilikte temizlik araç gereçleri ile temiz oda yapımı için gerekli malzemeleri kat arabalarında bulunmalıdır.

Kat arabalarında tüm malzemeler belli bir düzen içinde yerleştirilmelidir. Kimyasallar, odanın temiz malzemeleri ve kirli malzemeler birbirinden kesin ayrılmış olmalıdır. Bu amaçla kat arabalarında çeşitli büyüklükte raflar, kirli torbası, çöp kovası yer alır. Ağır ve büyük malzemelerin alt raflara, küçük malzemelerin üst raflara yerleştirilmesi ve bukletlerin en üst kısma konması en yaygın uygulamadır.

Fotoğraf 1.14: Kat arabası

Kat arabalarında temizlik kimyasalları ve araçları oda malzemeleri ile aynı rafta ve dağınık hâlde olmamalıdır. Bu amaçla kullanılan temizlik kutularında düzenli hâlde tutulmalıdır. Temizlik kutusu, aynı zamanda bu malzemelerin odalar, ofisler gibi çalışma yerine taşınmasında da kolaylık sağlar. Kat arabaları kullanılmadığı zaman depoda kilitli olarak bulunmalıdır.

Genel alanların temizliğinde de arabalardan yararlanılır. Bu arabalarda genel alan temizliğinde gerekli malzemeler, çöp kovası, tuvalet kâğıdı, sabun gibi malzemeler yer alır. Bu malzemeler genel alan depolarından sağlanır. Miktarları gün içinde kullanıma yetecek kadar olmalıdır. Kat hizmetlerinin aynası konumunda olan genel alan arabalarının ve kat arabalarının daima temiz ve düzenli olması gerekir. Bu arabalarda fren sisteminin olması da kazaların önlenmesi açısından yararlıdır. İş bitiminde tüm arabalar, kullanan görevli tarafından temizlenir

ve malzeme eksikleri tamamlanarak depoya bırakılır. Arabaların temizliğinden, düzeninden ve güvenliğinden kullanan görevli sorumludur.

1.4.9.Buharlı Temizlik Makineleri

Buharlı temizlik, suyu 150°C’de kuru buhara dönüştüren ve yüzeyde kimyasal kullanmadan temizlik ve dezenfeksiyon sağlayabilen bir yöntemdir. Bakteriler, 5-65°C arasında kolaylıkla çoğalırken, sıcaklık 100°C’e yaklaştıkça önce üremeleri durur, sonra ölmeye başlar. Aynı durum, sıcaklık 5°C’nin altına indikçe de gerçekleşir. Yüksek sıcaklık bu nedenle, kimyasala gerek kalmadan etkili ve sağlıklı bir dezenfeksiyon sağlama yöntemidir. Buhar makinelerinde buharın sıcaklığı, buhar kazanının büyüklüğü ve basınç değerleri önemlidir. Bu amaçla kullanılan buhar makineleri özellikle alerjenlerle mücadelenin yanı sıra, çevreye zarar vermeden hijyen sağlar.

Fotoğraf 1.15: Buharlı temizlik makinesi

Buharlı temizlik makineleri, seramik aralıkları (derz) ya da kalorifer aralıkları gibi ulaşılması ya da temizlenmesi zor alanlarda ve özellikle halı gibi katmanlı olup mikroorganizmaları tutan yüzeylerde oldukça etkilidir. Otellerde yatakların, banyoların, hamam/sauna ve mutfak gibi dezenfekte edilmesi gereken alanların hijyeninde yararlı bir ekipmandır. Buharlı makinelerin bir başka kullanım alanı da kumaşlardaki kırışıklıkların açılmasıdır. Çok kırışık kumaşlar, sadece buhar gücüyle açılır.

1.4.10.Cila Makineleri ve Pedler

Cila, yüzeyde koruyucu bir tabaka oluşturarak tozlanma, kirlenme ve lekelenmeyi geciktirir. Ayrıca, zeminin parlak ve estetik görünmesini sağlar. Bu amaçla kullanılan cila makineleri makine, disk sürücü, ped ve ped tutucudan oluşan, yüzey temizleme, yıkama, fırçalama, parlatma ve cilalama işlerini yapan devirli makinelerdir. Cila makineleri sert zemin

yıkamada, halı yıkamada, kristalize cila yapmada, parlatmada ve cila sökmede kullanılabilir. Düşük devirli cila makineleri, 150–200 devir ile çalışır. Bu tür makinelerin deterjan tankı, ovma fırçası ve sprey şişesi gibi aparatları vardır.

Fotoğraf 1.16: Cila makinesi

Cila makinelerinde kullanılan pedler, kullanım amaçlarına göre farklı renklerde üretilir. Beyaz pedler ıslak ve kuru olarak uygulanabilir. Otomatik yer temizleme/cilalama makinelerinde parlatma amacıyla kullanılır. Yeşil pedler, yerin cilalanmasından önce yapılması gereken ovma işlemi için kullanılır. Mevcut cilayı kaldırarak yeni cilalama işlemi için zeminin hazırlanmasını sağlar. Mavi pedler ıslak veya köpüklü ovma işlemlerinin yanında kuvvetli spreyle temizlemede kullanılır. Kırmızı pedler sprey temizliğinde kullanılır. Siyah pedler ise en sert ve aşındırıcı ped türüdür. Cila sökmek ya da taş yüzeylerde etkin temizlik amacıyla kullanılır.

1.4.11.Vakumlu Makineler

Elektrik enerjisi ile zemindeki ya da perde gibi dikey alanlardaki kiri, tozu ve çeşitli parçacıkları emerek/vakumlayarak temizleyen makinelerdir. Kuru, ıslak-kuru ve halı temizleme makineleri olmak üzere üç türü vardır. Kuru vakum makinelerinin en bilinen türü elektrikli süpürgelerdir. Bu makinelerin el süpürgesine göre en önemli avantajı, yerden toz kaldırmadan, zamandan büyük tasarruf sağlayarak geniş kapsama alanı ile çalışmasıdır. Kuru vakum makinesi, genellikle iç mekânların temizliğinde kullanılır. Özellikle, halı kaplı yüzeyler için kullanımı çok pratiktir.

Fotoğraf 1.17: Vakum makinesi

Kuru vakum makineleri evsel olabildiği gibi, endüstriyel tipte de olabilir. Kat hizmetlerinin temel felsefelerinden birinin sessizlik ilkesi olduğu hatırlanacak olursa, makinenin gürültü (desibel) miktarının da önemli olduğu söylenebilir.

Kuru vakum makinelerinin kullanımı sırasında, zeminde bulunabilecek tel, çivi, iğne gibi borulara veya toz deposuna zarar verebilecek malzemelerin vakumlanmamasına dikkat edilmelidir. Bez toz torbası hiçbir zaman yıkanmamalıdır.

1.4.11.Kombine Zemin Yıkama Makineleri

Kombine zemin yıkama makineleri, geniş alanların temizliğinde kullanılan, zeminin ovalanması, fırçalanması, ıslak/kuru temizliğinin yapılması, şampuanlanması, cilalanması ve kirli suyun toplanması işlemlerini yapabilen çok yönlü makinelerdir.

Fotoğraf 1.18: Kombine zemin yıkama makinesi

Zemin yıkama sırasında, makinenin ovalama ünitesi bu işlemi yaparken, vakumlama kısmı da biriken suyu çeker. Tek seferde yıkama ve vakumlama yaptığından, tek kişi tarafından kolaylıkla kullanılabilir. Bu makinelerle, kirli ve temiz su tankları ayrı hâldedir ve temiz su ile kirli su birbirine karışmadığı için temizleme solüsyonunun değiştirilmesine gerek kalmaz. Bunun yanı sıra, zemini hızlı ve kuvvetli şekilde temizlediğinden işgücünden ve zamandan tasarruf sağlar.

DEĞERLER ETKİNLİĞİ-1

1. “İktisat, iktisatlı olma” kavramlarını araştırınız.
2. “Birin kıymetini bilmeyen bini toplayamaz.” atasözünü açıklayan kısa bir yazı yazınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda yüzey temizliğine hazırlık faaliyetine yönelik işlem basamakları verilmiştir. Bu işlem basamaklarını tamamladığınızda kat hizmetleri alanında yüzey temizliğine hazırlık yapabileceksiniz. Okulda, atölyede ve iş hayatınızda, çalışırken iş güvenliğine önem veriniz. İş güvenliği ile ilgili kurallara uyunuz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Temizlik için gerekli kişisel hazırlığınızı yapınız.	➤ İş kıyafetlerinizi giyerek gerekli iş ekipmanlarını takmalısınız.
➤ Temizleyeceğiniz zeminin özelliklerini belirleyiniz.	➤ Dikkatli olmalısınız.
➤ Temizlikte kullanacağınız araç gereçleri seçiniz.	➤ İş sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uymalısınız.
➤ Kullanacağınız makine ve aparatlarını seçiniz.	➤ İş sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uymalısınız.
➤ Temizlikte kullanacağınız kimyasal maddeleri seçiniz.	
➤ Malzemeleri kullanım önceliğine göre sıralayınız.	

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatle okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Özelliklerine göre yüzeyler ikiye ayrılır. Bunlar ..... ve..... dir.
2. Yüzey temizlik araç gereçlerinden ..... ıslak zeminlerde kullanılmaz.
3. .... zeminlerde ağartıcı kullanılmaz.
4. .... zeminlerde dezenfektan kullanılabilir.
5. Yüzey temizlik araçlarından .....nin mikrofiber, nonwoven gibi çeşitleri vardır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

ÖĞRENME KAZANIMI

İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda ulusal standartlara ve işletme prosedürüne uygun olarak yüzey temizliğini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kat hizmetleri alanında yüzey temizliği konusunda yazılmış kitap ve dergileri araştırınız.
- Çevrenizdeki bir otelin housekeeperı ile görüşerek yüzey temizleme konusunda ondan bilgi alınız.
- Yüzey temizlemek için gereken, araç ve gereçler, özellikleri ve kullanımı hakkında bilgi edininiz.
- İnternet ortamında yüzey temizliği konusunda bilgi taraması yapınız.
- Toplanan dokümanları bir rapor haline getirerek varsa resimler ile (15 -20 dk.) sunum yapınız.

2. YÜZEY TEMİZLİĞİ YAPMA

Temizlik: Materyaller veya yüzeylerdeki kir ve yabancı maddelerin giderilmesi işlemidir. Bir başka ifadeyle temizlik, yüzeylere mekanik veya kimyasal olarak zarar veren ve estetik görünümü bozan her türlü etkenin uzaklaştırılması işlemidir.

Bir önceki öğrenme faaliyetinde açıklanan yüzey çeşitleri ve özellikleri göz önünde bulundurularak uygun malzeme ile yüzey temizliği işlemi gerçekleştirilmelidir.

2.1.Yüzeylerdeki Kirin Özellikleri

Kirlilik: Bir mekânın toz, döküntü, çöp, iz, leke, koku gibi etkenlerle insanlara rahatsızlık verecek şekilde kaplanması, istenen doğal ve temiz görüntüsünü kaybetmesidir. Başka bir ifadeyle kirlilik, bir yüzey üzerinde mekanik ve kimyasal olarak zararlı etki gösteren ve estetik açıdan görünümü bozan her türlü etkidir.

Aşağıdaki sınıflamaya göre yüzeyde bulunan kirin özelliği belirlenir ve gerekli temizlik işlemi uygulanır.

- Görünür kir
- Gizli kir

- Yüzeylerin mekanik ve kimyasal korozyonları
- Günlük bakım
- Periyodik bakım

2.2.Yüzeye Uygun Temizleme Teknikleri

Temizlik işlemlerinde gerekli mekanik kuvvet nasıl uygulanırsa uygulansın, genellikle benzer bazı tekniklerden yararlanıldığı söylenebilir. Bu teknikler kısaca şöyle sıralanabilir:

2.2.1. Süpürme

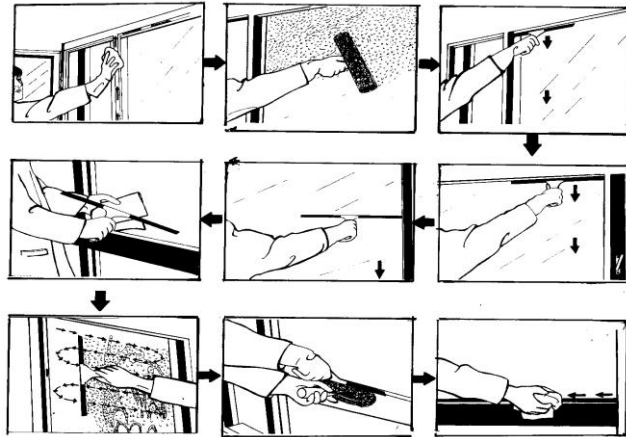
Yüzeylerdeki toz ve döküntülerin veya gevşek kirlerin toplanması amacıyla yapılır. Su kullanılmadan yapıldığından, esas olarak kuru temizleme teknikleri arasında yer alır. Kapalı alanlarda elektrikli süpürge kullanılması önerilir. Fırça ya da ot süpürge dış mekân temizliğinde kullanılmalıdır.

2.2.2. Vakumlama

Zemindeki kirlerin, hava gücüyle makine içine çekilmesine dayalı bir temizlik tekniğidir. Kirler tekrar yüzeye dökülmediğinden yararlı bir tekniktir. Özellikle tekstil yüzeylerin temizliğinde yararlıdır ancak dış mekânlarda da vakumlamadan yaygın şekilde yararlanılır.

2.2.3. Silme

Nemli ya da ıslak mop ya da toz bezi ile yüzeylerin kirlerinin alınmasıdır. Silme işlemlerinde en önemli sorun, temizlik malzemesinin yüzeylerde elyaf ya da hav kalıntıları bırakması ya da iz yapmasıdır. İyi bir silme işlemi için mikrofiber gibi etkili malzemeler kullanılması yararlı olacaktır. Ayrıca, çok kirli yüzeylerde silme öncesinde toz alma yapılması uygun olur.

Resim 2.1: Cam silme tekniği

2.2.4. Ovma

Fayans, taş, mermer gibi dayanıklı yüzeylerdeki kirlerin aşındırma usulüyle giderilmesidir. Ancak, işlem sırasında yüzeyin çizilmemesine dikkat edilmelidir. Ovma işlemi fırça, bez, tel vb. aracılığı ile yapılır. Cilalı yüzeylerde ovma yapıldığında yüzey tekrar cilalanmalıdır.

2.2.5. Yıkama

Kirlerin bol su ile temizlenmesidir. İç mekânlarda ve tekstil temizliğinde genellikle deterjan vb. ile yıkama yapılır. Yıkama işlemi tamamlanınca, kimyasal kalıntılarının yüzeye vereceği zararların önlenmesi için çok iyi durulanması gerekir.

Fotoğraf 2.1: Yüzey yıkama

2.2.6. Durulama

Yüzeylerin temizlik kimyasallarından arındırılmasıdır. Tekstil ve bulaşık durulama bol su ile yapılmalıdır. Zemin vb. durulamaları silme işlemiyle yapılabilir.

2.2.7. Kurulama

Islak temizlik sonrasında yüzeylerdeki su veya nemin uzaklaştırılması işlemidir. Bazı yüzeylerde su kalıntısı beklediğinde, yüzeyde lekelenme, yosunlaşma vb. etkiler göstererek yüzeye zarar verici hâle gelebilir. Ayrıca, ıslak yüzeylerde bakterilerin üreme oranı da artar.

2.2.8. Kuru Temizleme

Özel kimyasallarla susuz gerçekleştirilen bir temizlik tekniğidir. Su ya da deterjana duyarlı yüzeylerde kullanılır. Ayrıca, kuru toz alma ya da süpürmede olduğu gibi, susuz yapılan diğer temizlik işlemleri de kuru temizleme kapsamında ele alınır.

2.2.9.Cilalama

Cilalama esas olarak bakım işlemleri arasında yer alır. Yüzeylerin ömrünü uzatması ve estetik görünüm sağlaması açısından yararlıdır. Ayrıca, yüzeydeki boşlukların tozla dolmasını önleyerek temizliğini de kolaylaştırır.

Fotoğraf 2.2: Yüzey cilalama

2.2.10.Parlatma

Cilalı yüzeylerde yapılan kuru ovmadır. Elle ya da makineyle yapılabilen parlatma daha çok estetik görünüm amaçlıdır. Parlatma öncesinde yüzeyin tozlardan arındırılmış olması gerekir.

2.2.11.Buharla Temizleme

Çok güçlü bir kir sökücü olan buharın dayanıklı yüzeylerde uygulanmasına dayalı bir temizlik ve bakım tekniğidir. Dezenfeksiyon etkisi ve doğal temizliği destekleyici olması nedeniyle yararlıdır.

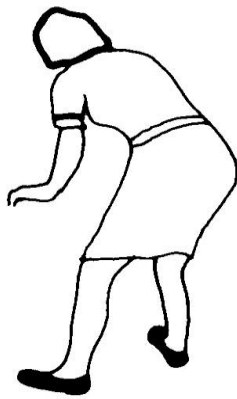

Fotoğraf 2.3: Buharla yüzey temizleme

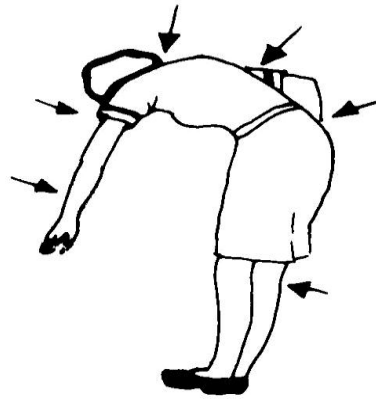
2.3.Yüzey Temizlemede Uyulması Gereken Ergonomi Kuralları

Ergonomi: İnsanın, makinenin ve çevrenin bir arada uyumlu ve verimli bir biçimde çalışmasını inceleyen iş bilimidir.

Çalışma sırasında ergonomi kurallarına uyulması, çalışan personelin sağlık problemleri yaşamasını engeller. Elektrikli süpürgeyi yerden kaldırırken, bel yerine dizlere ağırlık verilmelidir. (Yanlış uygulama, bel omurlarına zarar verecektir.)

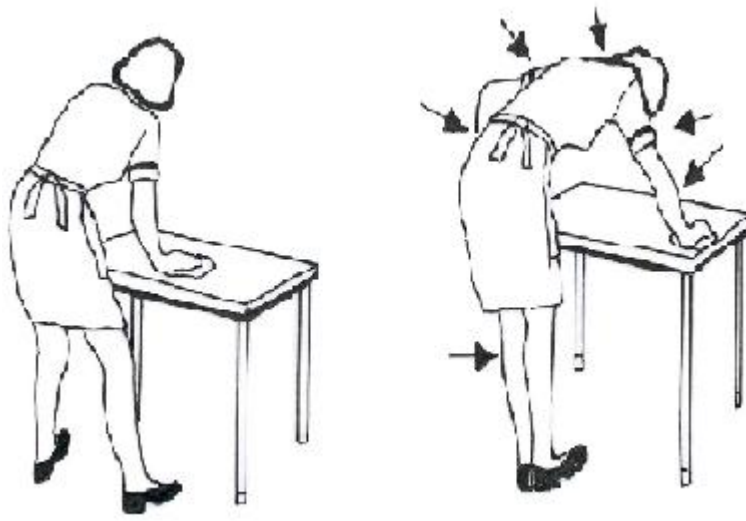

Doğru

Yanlış

Resim 2.2: Ergonomi kuralı

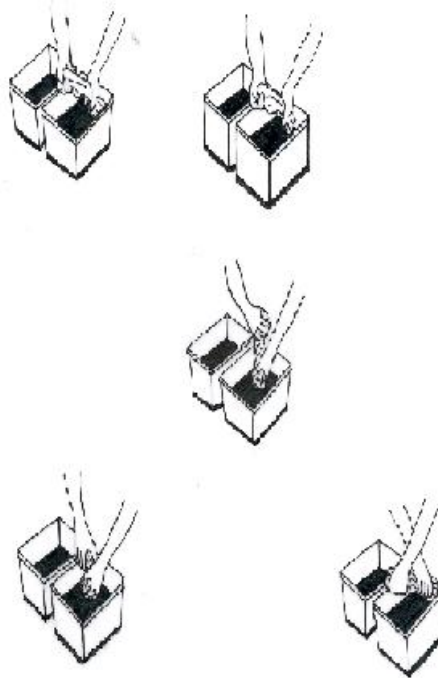

Doğru

Yanlış

Resim 2.3: Yanlış ve doğru duruş

Elektrikli süpürgelerde, boşaltılarak kullanılabilen bez toz torbaları yerine bir kez kullanılıp kapasitesi dolduğunda atılan kâğıt toz torbalar tercih edilmelidir. Bez toz torbası kullanılıyorsa boşaltma esnasında torba fazla sarsılmadan çıkartılmalı mümkün olduğunca tozun yayılması önlenmelidir.

Resim 2.4: Toz bezinin yıkanıp sıkılması

Boşaltan kişinin tozdan etkilenmemesi için maske takması veya baş kısmını boşaltma anında torbadan uzak tutması gerekir. Bu hususa dikkat edilmediği takdirde çalışan kişi zamanla solunum problemleri yaşayabilir. Torbayı değiştirirken elektrikli süpürgenin fişe takılı olup olmadığına dikkat edilmelidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını tamamladığınızda seyahat acentelerinin turizm endüstrisindeki diğer kuruluşlarla ilişkisini analiz edebileceksiniz. Okulda, atölyede ve iş hayatınızda, çalışırken iş güvenliğine önem veriniz. İş sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili kurallara uyunuz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Seyahat acentelerinin ilişkide bulunduğu kurum ve kuruluşları araştırınız.	➤ Bölgenizde bulunan seyahat acentesi ve meslek kuruluşları ile iletişime geçmelisiniz.
➤ Elde ettiğiniz verileri bilgisayar ortamına aktarınız.	➤ Bilgisayar kullanırken ergonomi kurallarına dikkat etmelisiniz.
➤ Veriler ile ilgili örnek resimler bulunuz.	
➤ Bunlardan oluşan bir sunum hazırlayınız.	➤ Hazırladığınız sunumda görsel kullanmaya önem vermelisiniz.
➤ Hazırladığınız sunumu atölye veya sınıf ortamında öğretmen ve arkadaşlarınız sununuz.	➤ Sunumun çok uzun ve sıkıcı olmaması için gereksiz ayrıntılardan kaçınmalısınız.

DEĞERLER ETKİNLİĞİ-2

1. Bir önceki öğrenme faaliyeti değerler etkinliğinde açıklanan “Bir kıymetini bilmeyen bini toplayamaz.” atasözünden hareketle günlük hayatta kıymeti bilinmeden tüketildiğini düşündüğünüz maddelerin neler olduğunu yazınız.

2. Kıymeti bilinmeden tüketilen maddelerin ülkemiz ve dünya genelindeki tüketim oranlarını (israf etme oranını) gösteren araştırma sonuçlarını bulunuz; ülkemiz ve dünya geneli tüketim oranlarını karşılaştırınız.

3. Ülkemizde en çok israf edilen maddenin israfını önlemeye yönelik slogan yarışması düzenleyiniz. En beğenilen sloganı okulunuz genelinde paylaşınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatle okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi yüzey temizliğinde kullanılan tekniklerden biri değildir?
A) Süpürme
B) Vakumlama
C) Silme
D) Cilalama
E) Yerleştirme
2. Özel kimyasallarla susuz gerçekleştirilen temizlik tekniği aşağıdakilerden hangisidir?
A) Kuru temizleme
B) Cilalama
C) Vakumlama
D) Silme
E) Durulama
3. Elektrikli süpürgeyi yerden kaldırırken yapılanlardan hangisi doğrudur?
A) Bele ağırlık vererek kaldırmak
B) Kollara ağırlık vererek kaldırma
C) Dizlere ağırlık vererek kaldırma
D) Sırtta ağırlık vererek kaldırma
E) Ayaklara ağırlık vererek kaldırma
4. Aşağıdakilerden hangisi kir değildir?
A) Leke
B) Çöp
C) Toz
D) Koku
E) İz
5. Yüzeylerdeki toz ve döküntülerin veya gevşek kirlerin toplanması amacıyla yapılan işlem aşağıdakilerden hangisidir?
A) Süpürme
B) Kurulama
C) Durulama
D) Cilalama
E) Yıkama
6. Yüzey temizliğinde ovma tekniği aşağıdaki yüzeylerden hangisinde kullanılmaz?
A) Fayans
B) Taş
C) Ahşap
D) Mermer
E) Seramik

7. Aşağıda verilen zeminlerden hangisi bakterilerin üremesine en uygundur?
- A) Kuru zemin
  - B) Ahşap zemin
  - C) Yumuşak zemin
  - D) Cam zemin
  - E) Nemli zemin

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda yüzey temizliğine yönelik işlem basamakları verilmiştir. Bu işlem basamaklarını tamamladığınızda kat hizmetleri alanında yüzey temizliği yapabileceksiniz. Okulda, atölyede ve iş hayatınızda, çalışırken iş güvenliğine önem veriniz. İş güvenliği ile ilgili kurallara uyunuz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Süpürülecek zemini belirleyiniz.	➤ Üniforma giymelisiniz.
➤ Zemine uygun süpürme aracını ve aparatını belirleyiniz.	➤ Planlı olmalısınız.
➤ Araçları temin ediniz.	➤ İşyerine ait araç gereçlerin kullanımına özen göstermelisiniz.
➤ Süpürme tekniğini belirleyiniz.	➤ Detaylara özen göstermelisiniz.
➤ Tekniğine uygun süpürünüz.	
➤ Malzemeleri, tekniğine uygun toplayınız.	
➤ Malzemeleri kontrol ediniz.	➤ İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymalısınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri **Evet**, kazanamadığınız becerileri **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Metal çerçeveli cam silme ile ilgili çalışmanızı değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçeği	Evet	Hayır
1. Silmeden önce elektrik süpürgesinin özel aparatı ile perdelerin, çerçevelerin etrafını iyice süpürdünüz mü?		
2. Dikey perde varsa, elektrik süpürgesinin özel aparatı ile temizdiniz mi?		
3. Tüyleri dökülmeyen, suyu iyi emen bez kullandınız mı?		
4. Metal çerçeveyi sildiniz mi?		
5. Kovayı yarıya kadar su ile doldurdunuz mu?		
6. Suyu bir miktar cam silme sıvısı ilave ettiniz mi?		
7. Cam bezini, bu su içinde ıslattınız mı?		
8. Bu bezle camların kaba kirlerini aldınız mı?		
9. Çerçeve ve pervazlarını sildiniz mi?		
10. Temiz su ile durulanıp tüy bırakmayan bezle kuruladınız mı?		
11. Kuru, yumuşak bez veya güderi ile parlattınız mı?		
12. Zamanı iyi kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise bir sonraki bireysel öğrenme materyaline geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

1.	ıslak yüzeyler ve kuru yüzeyler
2.	elektrik süpürgesi
3.	Ahşap
4.	Seramik
5.	temizlik bezi

ÖĞRENME FAALİYETİ 2'NİN CEVAP ANAHTARI

1.	E
2.	A
3.	C
4.	D
5.	A
6.	C
7.	E

KAYNAKCA

- KOZAK AKOĞLAN Meryem, Otel İşletmelerinde Kat Hizmetleri Yönetimi, Ankara 1998.
- KOZAK AKOĞLAN Meryem, YILDIZ Emine, **Temizlik ürünlerinin Kullanımı ve Denetimi**, Detay Yayıncılık, Ankara Kasım 2002.
- İNAL Serap; MUMCULAR Nilüfer, **Kat Hizmetleri**, Turizm Bakanlığı, Ankara 1995.
- EMEKSİZ Murat, YOLAL Medet, GÜREL ACAR Dilek, KOZAK AKOĞLAN Meryem, **Otel İşletmelerinde Konaklama Hizmetleri**, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir 2002.
- <https://www.saglik.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 05.10.2017/09:40)
- <http://www.kultur.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 04.10.2017/11:20)
- <https://www.tkhk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 03.10.2017/13:20)
- <http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 05.10.2017/15:45)